

هرگاه رسول الله صلى الله عليه وسلم سفره اش را جمع می کرد، می فرمود: «الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ غَيْرَ مَكْفِيٍّ وَلَا مُوَدَّعٍ وَلَا مُسْتَعْنَى عَنْهُ رَبَّنَا»: «حمد و ستایش بسیار، خالص و پاک از آن الله پروردگار ماست که نیازمند هیچیک از مخلوقاتش نیست و هرگز [از سوی بندگان] ترک نمی شود و انسان از او بی نیاز نیست».

از ابوامامه رضی الله عنه روایت است که می گوید: هرگاه رسول الله صلى الله عليه وسلم سفره اش را جمع می کرد، می فرمود: «الْحَمْدُ لِلَّهِ حَمْدًا كَثِيرًا طَيِّبًا مُبَارَكًا فِيهِ غَيْرَ مَكْفِيٍّ وَلَا مُوَدَّعٍ وَلَا مُسْتَعْنَى عَنْهُ رَبَّنَا»: «حمد و ستایش بسیار، خالص و پاک از آن الله پروردگار ماست که نیازمند هیچیک از مخلوقاتش نیست و هرگز [از سوی بندگان] ترک نمی شود و انسان از او بی نیاز نیست».

[صحیح است] [به روایت بخاری]

رسول الله صلى الله عليه وسلم با اقوال و کردار خویش، سنت را به اصحاب بزرگوارش آموزش می داد؛ از جمله ذکرهایی که گفتن آن در پایان غذا سنت است و از ایشان ثابت می باشد، دعای مذکور است. «إِذَا رَفَعَ مَائِدَتَهُ؛ یعنی وقتی از خوردن فارغ می شد و ظرف غذا را از جلوی خویش بر می داشت، چنین می فرمود: «الحمد لله»، یعنی: تمام ثنا و شکر و سپاس درحقیقت برای الله یگانه و یکتاست نه دیگران. «حَمْدًا كَثِيرًا»، یعنی ستایش بسیاری که لایق شکوه، زیبایی و کمال پروردگار است و شکر فراوان به قدر نعمت های بی شمارش و منتش که نمی توان به کنه آن پی برد. «وَإِنْ تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصَوْهَا» [ابراهیم: 34] «و اگر بخواهید نعمت های الله را بشمارید، نمی توانید آنها را به شمارش درآورد». «طَيِّبًا» یعنی: پاک و مبرا از ریا. «مُبَارَكًا»، یعنی: همراه با قبول و غیر قابل رد و انکار؛ زیرا معنای برکت، خیر است. و عملی که مورد پذیرش قرار نگیرد، هیچ خیری در آن نیست. «غَيْرَ مَكْفِيٍّ»، یعنی: الله متعال را ستایش می گوئیم که برای بندگان کافی است و هیچیک از مخلوقاتش او را کفایت نمی نمایند، زیرا محتاج و نیازمند کسی نیست. «وَلَا مُوَدَّعٍ» حالت دیگری است، یعنی: الله متعال را ستایش می کنیم که هیچگاه ترک نمی شود، یعنی: هیچیک از ما بخاطر نیاز همگی ما به او، او را ترک نمی کنیم.

<https://sunnah.global/hadeeth/fa/show/4828>